

Sayı : 38591462-010.07.03-2024-1172
Konu : HNS Sözleşmesi Hk.

15.05.2024

Sirküler No: 360

Sayın Üyemiz,

Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (International Maritime Organization-IMO) Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğuna İlişkin 2010 Sözleşmesi (Hazardous and Noxious Substances-HNS), tehlikeli ve zararlı maddelerin deniz yoluyla taşınmasından kaynaklanan zararın tazmini ve sorumluluğu konusunda uluslararası standartlar ortaya koymaktadır.

HNS Sözleşmesi'nin amacı, deniz yoluyla taşınan tehlikeli ve zararlı kargoların neden olduğu zararı telafi etmeye yönelik bir yükümlülük rejimi ortaya koymaktır. Sözleşme, kirlilikten kaynaklanan zararın yanı sıra, yangın ve patlama riski, yaralanmalar, can ve mal kaybı gibi noktaları da ele almaktadır. HNS Sözleşmesi, "kirleten taraf öder" ilkesinden hareket etmekte olup HNS kargolarının neden olduğu bir vakadan zarar gören kişilerin denizcilik ve HNS endüstrisi tarafından tazmin edilmesini sağlamaktadır.

Bu kapsamda, IMO resmi internet sayfasında yayımlanan HNS Sözleşmesi'nin yürürlüğe girmesine yönelik güncel bilgilerin yer aldığı IMO duyurusunun Türkçe tercümesi Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz/rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

Cengiz ÖZKAN
Genel Sekreter V.

Ek:IMO Duyurusu'nun Türkçe Tercümesi (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

- Tüm Üyeler (WEB sayfası ve e-posta ile)
- Türk Armatörler Birliği
- S.S. Armatörler Taşıma ve İşletme Kooperatifi
- GİSBİR (Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği Derneği)
- VDAD (Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği)

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube ve Temsilcilikleri
- İMEAK DTO Sürdürülebilirlik Komisyonu
- İMEAK DTO Meslek Komite Başkanları

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/BSEZP35K0>
Bilgi için: Alper MERGEN Telefon: 0212 252 01 30/246
E-Posta: alper.mergen@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

- TÜRKLİM (Türkiye Liman İşletmecileri Derneği)
- KOSDER (Koster Armatörleri ve İşletmecileri Derneği)
- ROFED (Kabotaj Hattı Ro-Ro ve Feribot İşletmecileri Derneği)
- Yalova Altınova Tersane Girişimcileri San.ve Tic.A.Ş.
- UTİKAD (Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği)
- GEMİMO (Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası)
- TMMOB GMO (Gemi Mühendisleri Odası)
- Türk Uzakyol Gemi Kaptanları Derneği
- Uzakyol Baş Mühendisler Derneği

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/BSEZP35K0>
Bilgi için: Alper MERGEN Telefon: 0212 252 01 30/246
E-Posta: alper.mergen@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

Tehlikeli ve Zararlı Maddeler Sorumluluk Anlaşmasının Uygulanması

Deniz taşımacılığına ilişkin sorumluluk ve tazminat anlaşması rejimindeki sürecin son parçası, Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğuna İlişkin 2010 Sözleşmesi'nin (Hazardous and Noxious Substances-HNS) yürürlüğe girmesiyle tamamlanacaktır.

Uluslararası Petrol Kirliliği Tazminat Fonu (The International Oil Pollution Compensation Funds-IOPC) ve Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (International Maritime Organization-IMO) 1-2 Mayıs 2024 tarihlerinde ortaklaşa düzenlediği bir çalıştayda, özellikle HNS kargo raporlaması olmak üzere uygulamanın pratik unsurlarına odaklanıldı. Toplantıya 57 ülkeden temsilciler ile sektör ve ilgili kuruluşlardan çok sayıda katılımcı tarafından katılım sağlanmıştır.

HNS Sözleşmesi, denizcilik ve HNS endüstrilerinin, bir olayından kaynaklanan kayıp veya hasara uğrayanlara tazminat vermesini sağlayarak "kirleten öder" ilkesini oluşturur. HNS Sözleşmesi, denizde kimyasallar gibi tehlikeli ve zararlı maddeler içeren kazalar durumunda ödenecek tazminat için iki kademeli bir sistem oluşturacağından, HNS yükünün raporlanması önemlidir.

Birinci kademe, sorumluluklarını sınırlandırabilmeleri için gemi armatörleri tarafından zorunlu olarak yaptırılan sigorta ile karşılanacaktır. Sigortanın olayı karşılamadığı veya tazminatı karşılamaya yetmediği durumlarda, ikinci bir tazminat kademesi HNS alıcılarının katkılarıyla oluşturulan bir fondan ödenecektir. Katkı payları, bir önceki takvim yılında Tarafların her birinde alınan HNS miktarına göre hesaplanacaktır.

Çalıştayın açılışını yapan IMO Hukuk İşleri ve Dış İlişkiler Bölümü Direktörü Dorota LOST-SIEMINSKA, HNS Protokolü'nün kabul edildiği 2010 Diplomatik Konferansını hatırlatarak, 14 yıl sonra anlaşmanın yürürlüğe girmeye yaklaştığını belirtmiştir. 2010 HNS Protokolü'nü onaylayan 12 ülkenin (2 milyon brüt tonajın üzerinde tonaja sahip 4 ülke dahil olmak üzere) toplamda 40 milyon HNS kargo miktarına ulaşmasının ardından 2010 HNS Sözleşmesi yürürlüğe girecektir. IOPC Fonları Direktörü Gaute SIVERTSEN, açılış konuşmasında bu düşünceyi doğrulamış ve çalıştayın amacının ülkelere HNS kargoları için etkili bir raporlama sistemi geliştirmede yardım etmek olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca SIVERTSEN tarafından, IMO anlaşmalarıyla kurulan ve tankerlerden kaynaklanan dirençli petrol dökülmeleri sonucu oluşan petrol kirliliği zararları için tazminat sağlayan fonları yönetme konusundaki IOPC'nin tecrübesine de değinilmiş olup HNS bildiriminin karmaşık olmasına rağmen en başından doğru sistem ve süreçler yerleştirildiğinde kesinlikle yönetilebilir olduğu ifade edilmiştir.

IMO Kıdemli Hukuk Yetkilisi Jan Engel de BOER tarafından, Protokole mevcut durumda 8 Taraf Ülkenin bulunduğu ve bu ülkelerden beşinin 2 milyon GT üzerinde tonaja sahip olduğu belirtilmiştir. 2022 yılında sekiz Taraf Ülke, genel hesaba katkıda bulunan toplam 17.527.853 tonluk kargo almıştır (mevcut durumda gerekliliğin %43,8'ine karşılık geliyor). Yakın gelecekte anlaşmayı onaylama taahhütlerini ifade eden birkaç ülke göz önüne alındığında, yürürlüğe giriş hükümlerinin 2025 yılında hızlanması ve böylece sözleşmenin 2027 yılında yürürlüğe girme ihtimalinin yüksek olduğu öngörülmektedir.

Panel oturumları ve sunumlar arasında, 2010 HNS Sözleşmesi'nin mevcut durumu ve uygulama ve raporlama konularında ülkelere yardımcı olan çeşitli araçlardan biri olan "HNS

Finder” yer almaktadır. HNS Finder, HNS sınıflandırma kriterleri hakkında bilgi sağlamakta olup bir maddenin katkı maddesi olarak nitelendirilip nitelendirilmediğini doğrulamaktadır.

Panel oturumlarından birinde, 2010 HNS Protokolünü onaylayan bazı ülkeler tarafından uygulama deneyimleri paylaşılmıştır. Sürecin bir parçası olarak paydaşların danışma ve mevzuat çerçeveleri benimsemenin gerekliliği vurgulanmıştır. Bayrak Devletlerinin, gemilerinin gerekli zorunlu sigorta belgelerini gemide bulundurabilmeleri için HNS Sözleşmesi’ne Taraf Ülkesi haline gelmelerinin önemli olduğuna dikkat çekilmiştir. IMO, zorunlu gemi sahibi sigortası için elektronik belgelere geçiş çalışmaları yapacaktır.

Sözleşme kapsamında sunulan farklı raporlama seçenekleri çalıştaydaki diğer sunumlarda ele alınmıştır. Çalıştayda yapılan tüm sunumlar, [HNS Sözleşmesi internet sitesinde](#) yayımlanmıştır.

2010 HNS Protokolü’nün yürürlüğe girmesi şartları yerine getirildiğinde, Sözleşmenin 43’üncü maddesine uygun olarak HNS Fonu’nun ilk Genel Kurulu IMO Genel Sekreteri tarafından toplanacaktır.